

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuctio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. XXXIV. De humilitate. In quo consistat. De cognitione sui. Veri humilis characterismus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

remedium. Odium item laboris sanabit remissio, tedium remissionis labor. Sunt & nonnulli, qui vires suas dispensare nescientes immoderatum in se imperium exercent. Modus illis deest. Nec intermittere studia sciunt, nec repetere. Cùm se ad laborem concitant, junguntur dies noctibus, nec desinunt, nisi deficient. Rursùs cùm se in lusus dimittunt, se ita resolvunt, ut ad priorem consuetudinem vix retrahi possint. Sic igitur dandum animo intervallum, ut remittatur, non resolvatur. Ad hoc necessaria est Eutrapelia, quæ certos fines præscribat, quos prætergredi nefas sit. Optima quæque mala fiunt, cùm quis modum excedit.

CAP. XXXIV. De Humilitate. In quo consistat. De cognitione sui. Veri humilis characterismus.

i. **A** Christo venit humilitas. Ipse eam verbo promulgavit, docuit exemplo. Hæc post virtutes Theologicas & intellectuales inter cæteras primatum habet, removet enim superbiam, quæ est origo omnium malorum. Hæc nos amabiles Deo reddit, quia cum humilibus sermocinatio ejus. Sine hac, quæ virtutum fundamentum est, quicquid in spiritali ædificio superextruitur nec solidum erit, nec stabile. Quamvis autem ipso nomine quidpiam vile & exiguum præ se ferre videatur, virtus tamen magnorum est, quoniam est virtus perfectorum, animumque erigit ad altiora. Illustria aggreditur sine tumoris periculo, ardua sine metu difficultatis, excelsa, strenua, magnanima, eodem semper tenore subsistens. Non consistit humilitas, ut vulgus putat, in mera sui despicientia & abjectione, sed in ea moderata gloriæ & honoris appetitione, quæ & excessum devitet, & a defectu recedat. Appetit humilis gloriam tanquam stipendium virtutis, animo directè in actionem intento, non propter ostentationem, sed ob solam virtutem & quantum ipsa deposcit. Illegitimus est omnis honor, quem virtus non parit. Quia verò humilis, qua pollet mentis perspicacia,

æquus sui æstimator est, omnem propè honorem merito averfatur; tum quia novit quàm sit exiguum, quod ipse de suo confert ad opera virtutis: tum quia timet, ne ex debiti honoris appetitu ad indebitum captandum prolatur. Tutius est aspernari honorem, quem qui recusat, amplificat, qui spernit, auget.

2. Ideo humilis non es, quia teipsum non cognoscis. Nulla est regio tam remota, de qua facilius credas falsa narranti. Quid est homo? Imbecille corpus & fragile, suapte naturâ inerme, alienæ opis indigens & ad omnem temporum contumeliam projectum. Massa luti, fœdum animal, ad omnia mala proclive, adeò perverso & depravato sensu, ut terrena cœlestibus, caduca æternis præferat. *Universa vanitas omnis homo vivens.* Nulli animali vita fragilior, nulli rabies acrior, nulli confusior pavor, nulli major libido. Undè igitur tibi superbia, miserabilis creatura & omnium infelicissima? Attende miseriam tuam, considera probra & dedecora tua, si qua in te superest rationis scintilla. Tunc perfectè humilis eris, cùm te ipsum nosse didiceris.

3. Verus humilis se prorsùs despicit; neque humilis, sed vilis vult reputari; honorem sibi debitum in Deum refert & in omnibus de se diffidit: gaudet contemptu sui, hoc solo superbus quòd laudes spernit. Seipsum considerat juxta ea quæ ex se habet, alios verò secundùm ea quæ habent ex Deo & sic aliis se conferens se omnibus deteriore arbitrat: hoc est enim ingenium humilitatis, propria mala aliorum bonis comparare, ex quo vel quilibet perfectissimus potest sine mendacio se cæteris imperfectiorem existimare. Ad hæc verus humilis omni obedientiâ se subdit majori, propria desideria non perficit, defectus suos libenter detegit, omnem injuriam patienter sustinet, abjectiora quæque cum gaudio amplectitur, omnem fugit singularitatem, abstinet à multiloquio, latere desiderat & nesciri: infra se omnia ponit; se infra omnia, seque totum intra nihilum claudit. Verecundus

est & circumspēctus, non loquitur, nisi cogat necessitas; idque modeste & sine risu, flere potius optans quàm ridere. Cordis humilitatem corpore ostendit, defixis in terram oculis, gravi & modesto incessu, cernuo vultu, adinstar rei, qui jam debeat tremendo Dei iudicio præsentari. Consciens flagitiorum quæ commisit, incertusque de gratia & dubius de salute, non audet oculos in cælum attollere, sed cum Publicano à longe stans ferventi oratione peccatorum veniam deprecatur: omnia denique opera sua veretur, omnia terræ bona despicit, omnem calcat mundi pompam: totum enim mundum nihil putat, qui se credit nihil esse.

CAP. XXXV. *De statu Perfectorum. Imago viri perfecti.
Finis vitæ perfectæ unio cum Deo.*

I. **P**erfectus ille dicitur, cui nihil deest. Quid autem potest illi deesse, qui purgatus à peccatis, emundatus à vitiis, ac virtutibus exornatus, Deo suo intime adhæret & unus cum eo efficitur spiritus in æternum? Hic est apex Christianæ perfectionis, hic finis ultimus, ad quem tendere debes. Cum enim quælibet res tunc perfecta censeatur, cum fini suo copulatur, finis autem tuus Deus sit; tunc demùm te perfici necesse est, cum perfecte Deo adhærens ad eum redis, à quo existis. Perfectus autem sine speciali Dei auxilio nemo est. Et quia pauci inter mortales ad singularem Dei illapsum recipiendum mentis apicem disponunt, idè paucorum perfectio est. Paucos singula sæcula protulerunt.

2. Virum perfectum illum esse dices, quem videris interritum periculis, intactum cupiditatibus, inter adversa felicem, in ignominia beatum, in mediis tempestatibus placidum, quicquid cæteri timent optantque ridentem, omnia tanquam minora transeuntem, nullo bono nisi suo nitentem, semper liberum, sibi semper constantem, sui semper similem, erectum, excelsum, vacuum sui & plenum Deo, cui bona sua nulla vis excutit, qui mala in bo-